

Abstrakt

Předkládaná disertační práce se věnuje projevům tradicionalismu v české meziválečné literatuře. V první kapitole jsou zvažovány některé teoretické variety přístupu ke zkoumání kontinuity a diskontinuity v literární historii, především ve vztahu moderny a antimoderny. Na základě hermeneutiky H. G. Gadamera, P. Ricoeura i některých podnětů Nového historismu se autor snaží rozlišit tradici jako princip rozumění dějinám a tradici jako reprezentaci (diskurzivní událost). Sociologické pojetí tradic se pro literaturu nejvíce jako vypovídající, tradice naznačuje provázanost umění moderny i antimoderny.

Jako příklad dobového vyjednávání nad tradicí je v další kapitole analyzována polemika o tradice z období okolo roku 1928. Tato polemika souvisela s pokračující diskuzí o smyslu českých dějin, revizí státních a národních tradic a také s principem tradičnosti v literatuře. Následující kapitola se věnuje funkci tradice v koncepcích ruralismu a varietách času v románech vydaných v rámci edice Hlasy země (otázka pokroku, rodové kontinuity, věčnosti). V tomto dobovém vyjednávání nad tematikou venkova měl významnou roli také regionalismus, jako specifická varianta venkovského románu. Analýza recepce francouzského regionalismu (Giono, Ramuz, Pourrat) v české literatuře pojednaná v další kapitole naznačuje, že regionalismus jako koncept nenalezl v české literatuře uplatnění. Různé koncepce modernity a antimodernity kladou literární historii otázku, zda modernost reprezentuje změna nebo, zda by neměly být zkoumány jako vzájemně provázané entity, existující ve vzájemných vztazích.

Klíčová slova: tradice; literární historie; venkov; ruralismus; regionalismus; venkovský román